

ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ

ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਬੀਆਰ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ, ਆਦਿ.,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. ਦੇ 1042

6 ਅਕਤੂਬਰ,

ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ (ਐਲਆਈਵੀ ਆਫ 1948)- ਧਾਰਾ 10(ਐਲ)(ਈ)(iv) ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 10(1) (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। e)(iv)- ਕੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ—ਕੈਟ ਗੋਰੀਜ਼ ਆਫ—ਕਥਿਆ ਗਿਆ—“ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼”—ਲੋੜਾਂ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ—ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਨੀਤੀ, ਧਾਰਾ 10(1) (ਈ) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਨੂੰ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਬੋਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸਿਆਸੀ ਅਖਾੜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਟਰਾਂਸ ਮਿਸ਼ਨ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ

ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗਠਜੋੜ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ 'ਤੇ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਐਕਟ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਅੱਤਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨ ਜਿਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜਾਂਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਲਾਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) (ਈ) (iv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਐਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਟੈਟੀਊਟਰੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਨ ਡੇਟਰੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਮਿਲਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ

ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਸਪ੍ਰੈਜ਼ਨ 'ਜਾਂਚ' ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ "ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰਸਮੀਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦਾ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) (ਈ) (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਹੈ ਸੇਵਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਗੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਿਰਫ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਬੰਧੀ ਡੇਟਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅੰਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਯਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੀ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ "ਬੋਲਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ" ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ

Bakhtawar Singh v. The State of Punjab etc. (Sodhi, J.)

ਹਨ ਪਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਲੜੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਹੀ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਨਾਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਚਰਣ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1)(e)(iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

◆

15 ਮਈ, 1970 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਸੈਂਡਮਸ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ASIP-II/SIA। IV-A, ਮਿਤੀ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ, ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਸਿੰਚਾਈ ਐਸਸੀ ਪਾਵਰ), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਆਰਕੇਡੀ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਲਈ।

ਸੀ ਡੀ ਓਵਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਲਈ।

ਬੀ.ਐਸ. ਜਵੰਦਾ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 .

ਨਿਰਣਾ

ਸੋਢੀ, ਜੇ.—(1) ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ (c) ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 ਨੂੰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ, 1 ਮਈ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ (ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ) ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1967। ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਸਟ੍ਰੈਕਟ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ 21 ਜੂਨ, 1963 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਰਾਈਡਜ਼, 1959 ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। (ਇੱਥੇ - ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਸੀ। 1,200 ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਕਮ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1,800 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 22 ਨਵੰਬਰ 1967 ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 25 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੀ 23 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 9/10 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ 2 ਨੇ 16 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸਨ। ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਵੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਤਨ ਤੱਕ ਉਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ 25 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ 25 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਤੋਂ 23 ਅਗਸਤ, 1968 ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆਈਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਸਮੇਤ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਨਹਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 2 ਅਤੇ 3 ਉਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿਆਸੀ ਰੀਜ਼ਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧੀ

ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪਤਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਅਤੇ 3 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ

11 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ? ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

- “(i) ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਪੂਹਲੀ, ਪੀ.ਐਸ. ਨਥਾਣਾ ਵਿਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਥਾਣਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸ. ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ।
- (ii) ਸਾਲ 1967 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤਸਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ।
- (iii) 3 ਜਨਵਰੀ 1968 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਲਮਗੀਰ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੋਣੀ ਸੀ। 2 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਸੀਂ, ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪਿੰਡ ਛੰਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਪਿੰਡ ਚੱਠਾ ਦੇ ਕੋਲ ਗਏ। ਨੱਕਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਸੁਨਾਮ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।
- (iv) ਜਨਵਰੀ 1968 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸਹਿਜੜਾ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ।
- (v) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 14 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਜਖੜਵਾਲਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਐਸ. ਜੈਤੋ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਲਗਭਗ 1 ਤੋਂ ਬਾਅਦ | ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

- (vi) 4 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੁਨਾਮ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ: (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਦੇ ਪੀ.ਐੱਸ. ਸੁਨਾਮ ਪਿੰਡ ਲਖਮੀਰਵਾਲਾ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ।
- (vii) ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕਲ ਅਥਾਰਟੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੌ. ਰਾਵਲ ਰਾਮ, ਮੋਗਾ ਦੇ ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ।
- (viii) ਜਿਸ ਦਿਨ ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣੀ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ।

(5) 3 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੀ ਚਿੱਠੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ 'ਡੀ' ਹੈ, ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਾਬਕਾ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟੀ.ਏ. ਬਿੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਪੱਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੱਤਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਲਏ ਗਏ ਸਾਬਕਾ-ਪਾਰਟੀ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ

ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਖ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ।

(6) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 7 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਿਤ ਅਸਤੀਫੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਅਸਤੀਫੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉੱਚ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਦਰਭ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਕਤ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 7 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ) ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਅਤੇ ਸੈਕਟਰੀ ਟੈਰੀ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ) ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਨਾਰਾਜ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲਗਭਗ ਯਕੀਨੀ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।

ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ।

(8) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਰਿੰਟਰੀਮਜ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੋ ਨੋਟਿਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ: -

- (1) ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ, ਪਿੰਡ ਪੂਹਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ-
- (2) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ, ਹਲਕਾ ਮੁਕਤਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ।
- (3) ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ, SGPC, ਪਿੰਡ ਚੱਠਾ ਨੌਕੋ, PS ਸੁਨਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
- (4) ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗ, ਵਿਧਾਇਕ, ਪਿੰਡ ਸਹਿਜੜਾ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
- (5) ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ, ਪਿੰਡ ਝੱਖੜਵਾਲਾ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਜੈਤੋ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ।
- (6) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ, ਪਿੰਡ ਲਖਮੀਰਵਾਲਾ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਸੁਨਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
- (7) ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੋਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
- (8) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੋਗਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ।
- (9) ਚੌ. ਰਾਵਲ ਰਾਮ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੋਗਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ।
- (10) ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਡਰਾਈਵਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਪਟਿਆਲਾ।
- (11) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰਨ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ।
- (12) ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ ਪਾਲ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ., ਪੁਲਿਸ, ਜਲੰਧਰ।
- (13) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਕਲਰਕ, ਟੇਲ ਟੈਕਸ ਬੈਰੀਅਰ, ਪੁਲ ਸਤਲੁਜ, ਰੂਪੜ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਇਹੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 25 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੁਲੱਗ 'ਐੱਚ') ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। 28 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।

(9) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੇ' ਆਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ 13 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 15 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਚਰ 'ਜੀਆਈ') ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਦਫਤਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਰ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੇ।

(10) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਤਮ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਐਮ' ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਭ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬੱਸੀ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ

ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ (ਪੀ) ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਟਾਈਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ।

(13) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪਾਰਅਪਾਰਟ 11 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 11 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡਾਕਟਰੀ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 3 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 7 ਫਰਵਰੀ 1969 ਤੱਕ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਮੁਨਾਨਗਰ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 10 ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 17 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜ ਕੇ 10 ਦਿਨ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ, 11 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ

ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(14) ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਆਦਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰਡਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਉਸ ਕੋਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 11 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(15) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਨੇ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ (ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ) ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਆਪਣੇ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(16) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ:-

- (1) ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 10(1)(e)(iv) o ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਕਟ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਆਪਹੁਦਰੀ, ਅਣਗੌਲੇ ਅਤੇ

ਗੈਰ-ਚੈਨਲਾਈਜ਼ਡ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਪਾਲਣਾ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਦੁਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ - ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ - ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮੌਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

- (2) ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕੈਪਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ।
- (3) ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

- (4) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ hiTM ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਲਿੰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 10; (1)(e)(iv) ਨੂੰ - ਇੰਟਰ ਵਾਇਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(17) ਇੱਕ ਅਲਟਰਾ !g ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ: ti sec 10(1)(e)(iv) ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਭ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਉਪ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਪਾਰਕ ਐਂਟਰ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹੋਣ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ, ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਯੰਤਰ, ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਡਿਸਟਰੀ ਬਿਊਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ। ਜੇਕਰ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 10 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਡੀ), ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(1) ਇਸ ਦੇ ਟੀ. ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ: -

"10. ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ।

- (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ-
 - (a) ਪਾਗਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸ਼ਾਂਤ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
 - (b) ਦੀਵਾਲੀਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
 - (c) ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ; ਜਾਂ
 - (d) ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
 - (e) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ-
 - (i) ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ
 - (ii) ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
 - (iii) ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਇੰਨੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਜਾਂ
 - (iv) ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਾਂ; or
 - (f) ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- (2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) * * *
 * * *

 (5) * * *
 * * *»

ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1(e) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਕਾਬੂ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਕਲਾਸੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਨਾਮ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 79 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 1925, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਮਨਮਾਨੀ, ਮਨਘੜਤ, ਅਣਗੌਲੇ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਕੀ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੀਤੇ ਚੁਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 79 (iv) ਨੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ

ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧ ਲਈ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1) ILR (1968)2 Pb. & Hr. 1.

ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ "ਜੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ। ਧਾਰਾ (i) ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਣ-ਚੈਨਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਐਕਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1)(e) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79 ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 10(1)(e) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਨੂੰ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੁਰਾਗ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਭ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਸਦ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਅਖਾੜੇ ਦੇ ਪੋਰਟਲ. ਉਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਰਿਮੋਟ ਤੋਂ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ

ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ, ਇਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸਲ ਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਇ (ਸੋਢੀ, ਜੇ.)

ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ, ਜੇਰ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਕਿਵੇਂ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗਠਜੋੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(18) ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜ਼ਬ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1940,

ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ 5(7-A), ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(7-ਏ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ 144:

ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਰੋਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। . ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 64 ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(7-A) ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬੇਲਗਾਮ ਅਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਪਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸਲਈ, ਮਨਮਾਨੇ, ਨਿਰਵਿਘਨ

ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਸਿਰਫ ਨਿਵਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 397.

(19) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਦੂਜੀ ਅਪਰੇਚ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਾਂਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ - ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) (: e) (iv) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈਸੀਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ' ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ", ਅਤੇ, ਇਹ ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੂਰੀ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ

ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਲ ਜੇ.ਐਨ. ਸਿਨਹਾ (3) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਜਿਸ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਮਿਲਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇ। ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਚਾਂਸਲਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (5) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ

(3) 12 ਅਗਸਤ, 1970 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1970 ਦੇ CA ਨੰਬਰ 381 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(4) (1963)2 ਸਾਰੇ. ਈ.ਜੇ.ਆਰ. 66.

(5) 1968 ਐਸਐਲਆਰ 119.

ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ; ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਿਰਫ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਡੇਟਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਯਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ"। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਜਾਂਚ', ਇਸਦੇ ਆਮ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਛਾਂਟਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮਨੋ ਜਾਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ "ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰਸਮੀਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਜੁਥਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਕੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਬੁਲ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (5) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਟੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਐਕਟ 12) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਹੈ।

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ . ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚਾਂਸਲਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੁਲਪਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, - ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ।"

(21) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਬਾਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ: -

“ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਏ ਸੀ ਟੀ ਟੀ ਵਿਚ ਹੈ,ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ: ਇਹ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਧਾਰਕ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

i

(22) ਆਈ.ਡੀ.ਆਰ. ਬੁਲਚੰਦ ਇਹਦੇ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਬਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਚਾਂਸਲਰ, ਸਰਦਾਰ ਉੱਜਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ।"

(23) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਡਾ: ਬੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਐਕਟ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਜਾਂਚ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਡਾ. ਬੁਲ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(24) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਹੱਕ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

(25) ਨਿੱਜੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਲੱਭਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਥ ਵਾਂਗ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਜੇ ਨਿੱਜੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: -

- (1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
- (2) 2, 3 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗਿੱਲ 'ਤੇ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- (3) ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (4) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ।

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

(26) ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਆਦਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਰੈਂਡਮ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ - ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੋਨਹਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ। ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਨੂੰਨਲੋਈਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ, ਹੋਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 11 ਫਰਵਰੀ 1969 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(27) ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(28) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਾਰਨ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੋ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

(29) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਪੂੜ ਅਤੇ ਤੂਫਾਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਆਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਭਰਾ-ਮਾਰੂ ਝਗੜੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਨਰਮ ਕੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਚਾਲ- ਚਲਣ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਠਿਕਾਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਕਿ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ 2 ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾੜੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ।

(30) ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਭੈੜੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(31) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਤੰਬਰ, 1968 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ . 3 ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸਿਵਾਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ 21 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਮੱਧ-ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਆਦਿ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸਨ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਲੋਡ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਾਲ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਕੁਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ

ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ* ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਬਰਾਬਰ ਸਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਮੂਲ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਫਾਈਲ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਲੀਗਲ ਰੀਮੈਬਰੈਂਸਰ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 I(1)(e)(iv) ਤਹਿਤ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਫਾਈਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

(Sd.) •ਜੋ

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ।" 24

ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969

ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਮਪਿਊਡ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪੈਂਡੈਂਟ 3 ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਫਾਈਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੁਕਰਮ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨੋਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(32) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਸ.ਐਮ.ਆਰ.ਐਲ ਸਿੱਬਲਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਟੇਟ ਆਫ ਉਤੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਬਿਦਿਆਭੂਸ਼ਨ ਮਹਾਪਾਤਰਾ (6) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਜ਼ਾ ਇਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਸਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਦਿਆਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਕੇਸ (6) ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਦਤਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਦਿਆਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਨਿਯਮ, 1951 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੁਆਰਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੰਜ 'ਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਖੀਆਂ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜੋ ਕਿ ਆਦਤਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

(6) AI R. 1963 SC 779.

ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਥੇ ਦੋਸ਼ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(33) ਸਾਡੀਆਂ; ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਸੀਬਾ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ (7) ਦੁਆਰਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਈਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਆਧਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅਸਥਿਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਸਥਾਪਨਾ ਕੋਡ ਵਾਲੀਅਮ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ ਇੱਕ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ

(7) ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 966

ਸੇਵਾ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾੜੀ ਪਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਕਾਇਦਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਲੀਨ ਕੁਇੰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(34) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਪਟੇਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

(35) ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜੋਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। "ਕੁਝ ਦਿਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝ ਆਯਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਦੂਜੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਿਆ ਜੋ ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(36) ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਫੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ (8) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤ ਰਾਮ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਪਤੰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (8) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚੀ ਸੀ। ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹੁਕਮ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। *ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (8)* ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੋ ਸੰਸਕਰਣ ਸਨ ਇੱਕ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਦੂਸਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ.

(8) 1969 PLR 625.

ਆਪਣੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਲੱਭੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਲੀ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜੋੜਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਫੁਲ ਬੈਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ *ਭਗਤ ਰਾਜ ' ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (9)*, ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ , ਐਕਟ ਦੀ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। " *ਭਗਤ ਰਾਜਾ ਦਾ ਕੇਸ (9)* ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਐਂਡ ਡੇਵ - ਲੋਪਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਸੀ। ਤਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। *ਭਗਤ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੇਸ (9)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਮੰਦਭਾਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੀ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਲੜੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਰਕ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ A, B ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ A ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ A ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਆਰਡਰ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਡੇਟਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਖੁਦ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਉਮਰ ਵੈਹਿਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (10) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਯਮਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੇਵੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿਓ, ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਸੀ; ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ 'ਨੋਟਿੰਗਾਂ' ਤੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਇੱਕ ਰਸਮੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ' ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ

(1967 ਦਾ 101 CA ਨੰਬਰ 657 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 17 ਅਗਸਤ 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ, ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (. 10)।

(37) ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (8) ਵਿੱਚ 1 ਫੁੱਲ ਕੇਬੇਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ । ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਉਮਰ ਵੈਹਿਆ ਦੇ ਕੇਸ (10) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਰਾਮ ਪਤੰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (8) ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(38) ਫਲ 1 ਵਿੱਚ ਜੋ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਫਾਈਲ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡੈਂਟ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ, ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਨੋਟਿੰਗ. ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਸੋਰਸਿਸ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਸਬੂਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਸਹੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਦੋਸ਼. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਸ਼ਰਾਬੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। . ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪੱਖ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਸਮੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਕਰਤਾ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇੰਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਹੈ।

(39) Theuimpugned³ ਆਰਡਰ(ਨਿਆਇਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਥੋੜੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਵੱਲੋਂ ਨਿਆਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(40) ਆਖਰੀ 51 ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਅਜਿਹੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) (ਈ) (iv) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਨਾਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(6) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਵੀ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 I (l) (e) (iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। .

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

(41) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ *ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ* ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ.

ਆਰ. ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐੱਸ.ਜੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

Baxi Amrik Singh v. Hie Union of India (Gurdev Singh, J.)

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਡੀ. ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਐਚ. ਆਰ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਜੇ.

ਬਕਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1969 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 31 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਅਕਤੂਬਰ 10, 1972।

ਲਾਅ ਆਫ ਟਰਟਸ—ਮਾਸਟਰ ਐਂਡ ਨੌਕਰ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 300 (1) —ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਹਰਕਤਾਂ—ਦੇ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ—ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਮਿਲਟਰੀ ਪੁਲਸ ਦਾ ਸੈਬਰ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਵਾਹਨ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਚੋਚ ਫੌਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ-ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ-ਭਾਰਤ ਸੰਘ-ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ:

- (1) ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਜੇਕਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਆਰ
- (2) ਰਾਜ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਸ਼ਟਦਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ;